

معرفی و تشریح خصوصیات مهم ۱۶۲ رقم انگور موجود در کلکسیون استان فارس

محمد جواد کرمی و هما صفایی
اعضای هیأت علمی مرکز تحقیقات کشاورزی فارس

در سال ۱۳۷۲ یک کلکسیون از ارقام انگور در ایستگاه تحقیقات کشاورزی زرقان فارس مشتمل بر ۱۶۲ رقم احداث گردید این ارقام از شماره‌های ۱ تا ۱۶۲ شماره گذاری و بصورت پاجراغی هدایت شدند. در سالهای ۱۳۷۶ تا ۱۳۸۰ به مدت پنج سال با استفاده از دیسکریپتور پیشنهادی سازمان بین المللی ذخایر توارثی گیاهی (IBPGR) در مراحل مختلف رشد، هنگام شکفتن جوانه، زمان شکوفه، زمان رسیدن محصول، زمان برداشت محصول و مرحله خواب بوته‌های موکارهای مطالعاتی بیش از ۱۰۰ صفت بر روی اندامهای مختلف این ارقام از قبیل شاخه جوان (۵ صفت)، برگ جوان (۶ صفت)، شاخه سبز (۱۱ صفت)، پیچک (۲ صفت)، برگ بالغ (۲۹ صفت)، شاخه چوبی (۶ صفت)، پایه (۳ صفت)، میانگره (۲ صفت)، گل آذین (۵ صفت)، خوشه (۷ صفت)، حبه (۱۷ صفت) و بذر (۶ صفت)، صورت گرفت. هم چنین با روش تجزیه کلاستر و استفاده از ۲۱ صفت برگ و ۴ صفت میوه اقدام به گروه‌بندی و تفکیک ارقام مشابه شد. در نهایت این ارقام در ۹ کلاستر طبقه‌بندی شدند. ارقام شماره بی دانه و بقیه ارقام دانه دار، رنگ میوه از سفید، سیاه، و قرمز متغیر بود. مقدار مواد جامد محلول از $x\%$ تا $y\%$ متغیر بود. تاریخ شکفتن جوانه‌ها در بهار در ارقام مختلف تا ۲۶ روز اختلاف داشت (از دهم فروردین ماه تا پنجم اردیبهشت ماه متغیر بود). با توجه به اهمیت این موضوع ارقام شماره ۲۵، ۳۲، ۴۹، ۵۰، ۵۲، ۵۸، ۵۹، ۶۰، ۶۱، ۷۰، ۷۱، ۷۶، ۸۰، ۸۶، ۹۰، ۱۰۷، ۱۱۱، ۱۱۹، ۱۲۰، ۱۲۷، ۱۳۲، ۱۵۵، که تاریخ شکفتن جوانه‌های آنها از بیست و هشتم فروردین به بعد بود به عنوان ارقام مقاوم در مقابل سرمای بهاره در نظر گرفته و استفاده از آنها در مناطق دارای سرمای بهاره توصیه می‌شود. در این مقاله خصوصیات مورفولوژیکی، کمی و کیفی ارقام این کلکسیون به منظور استفاده از آنها در برنامه‌های به نژادی و به زراعی انگور و توسعه تاکداری تشریح می‌گردند.

کلمات کلیدی: ارقام انگور، کلکسیون انگور فارس، آمپلوگرافی